

Przeniesienie praw do badań wstępnych typu

Punkt 7.2.5 normy wyrobu PN-EN 14351-1+A1 stanowi: *Projektant konstrukcji (który może być zarówno producentem komponentów, projektantem, "dostawcą systemu", lub jednostką zapewniającą producentowi obsługę techniczną), który projektuje daną konstrukcję, może poddać pogotwy wyrób, w którym zastosowano komponenty wyprodukowane przez niego lub przez innych, wstępny badaniom typu [...] a następnie udostępnić sprawozdanie z ITT komplementatorom.*

Aby skorzystać z kaskadowania, producent zgodnie z punktem 7.2.5.2 wyżej wymienionej normy wyrobu, zobowiązany jest:

- 1) mieć podpisaną umowę dotyczącą wykorzystywania wyników badań i dokumentacji technicznej z dawcą badań,
- 2) być odpowiedzialnym za wprowadzanie wyrobu do obrotu i jego wykonanie zgodnie z instrukcją projektanta,
- 3) stosować instrukcje produkcji wyrobu (przeważnie katalog systemowy) jako integralną część zakładowej kontroli produkcji,

Wybór między posiadaniem własnych badań typu lub udostępnionych wielu producentom wydaje się oczywisty. Warto jednak zapoznać się z zasadami kaskadowania (przenoszenia) i unikać wielu błędów przy wprowadzaniu wyrobów do obrotu.

Tekst: Adam Mścichowski, MOBILNE Laboratorium, www.badaniaokien.pl

- 4) być zdolnym do dostarczenia udokumentowanych dowodów na to, że stosowany przez niego zestaw komponentów i technologia odpowiada wyrobowi, który został poddany ITT,
- 5) być zobowiązanym do przechowywania kopii wyników badań typu od momentu zakończenia produkcji wyrobu przez kolejnych 10 lat,
- 6) pamiętać, że w przypadku nieprzebrzegania umowy zawartej z projektantem konstrukcji jest odpowiedzialny za wyrób, który wyprodukował i za to, że jest niezgodny z deklarowanymi właściwościami.

Ponadto każdego, kto umieszcza na wyrobach oznakowanie CE obowiązuje:

- + wdrożenie i udokumentowanie funkcjonującej zakładowej kontroli produkcji,
- + przeprowadzanie pisemnie potwierdzonej kontroli ZKP nie rzadziej niż raz w roku.

Co wynika z udostępniania?

Na rynku stolarki budowlanej udostępnianie wyników badań wstępnych typu jest odpłatne lub powiązane ze sprzedażą komponentów. Niektóre z podmiotów sprzedających badania typu nie są ani projektantem konstrukcji ani nie gwarantują wsparcia technicznego producentowi w dalszym cyklu produkcyjnym. Przyczynia się to do małej wiedzy producentów. Efektem udostępniania producentom badań typu, bez wsparcia technicznego i swoistej opieki, jest pomniejszenie ich znaczenia oraz gorsze wyroby, produkowane na „oko”. ■

	Kaskadowe (obce) badania typu (ITT)	Własne badania typu (ITT)
Zalety	<ul style="list-style-type: none"> + obniżenie kosztów związanych z badaniami typu dla różnych konstrukcji, + dostęp do badań typu dla różnych konstrukcji, + dostęp do różnych badań specjalistycznych*, + nadzór i zapewnienie obsługi technicznej przez projektanta*. <p>*jeśli badania udostępnia systemodawca</p>	<ul style="list-style-type: none"> + badania typu dla konstrukcji faktycznie produkowanych – specyfika docelowego rynku, + określenie swoich faktycznych osiągnięć produkowanych wyrobów, + stosowanie tańszych komponentów, + stosowanie innych lepszych komponentów, rozwiązań, + dobrowolność przy doborze komponentów (wolny rynek) – pod warunkiem stosowania ich przez cały czas od momentu badań typu, + korzystniejszy wizerunek marketingowy, własna często wymagana przez inwestorów historia badań, + wybór laboratorium, z adekwatną do potrzeb ofertą, + inwestycja we własne badania jest inwestycją w wiedzę o swoim produkcie.
Wady	<ul style="list-style-type: none"> + ścisłe stosowanie tych samych komponentów, + ścisłe stosowanie się do dokumentacji systemowej, + niskie wyniki przebadanych wyrobów lub wysokie wyniki trudne do osiągnięcia przez producenta dla potwierdzenia zdolności produkcyjnej lub też ich utrzymanie, + narzucony rodzaj przebadanych typów konstrukcji, + uboga gama przebadanych typów konstrukcji, + konieczność wykonania dodatkowych badań np. przenikalności cieplnej i izolacyjności akustycznej przy stosowaniu zespołów innych lub od innego producenta niż w badaniach typu, + obce badania – niekorzystny dla producenta obraz marketingowy, + narzucony wybór laboratorium, w którym mają być wykonywane badania kontrolne, co może być niekoniecznie korzystne cenowo dla producenta – warunek postępowania się badaniami typu. 	<ul style="list-style-type: none"> + relatywnie wyższa inwestycja początkowa.

Warto wiedzieć

Wraz z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) NR 305/2011 zmieni się definiowanie wymagań dla wyrobu budowlanego, których spełnienie oznacza dziś, że wyrób jest bezpieczny i może być stosowany w budownictwie na rzecz zagwarantowania, by wyrobom towarzyszyły wiarygodne dane dotyczące właściwości użytkowych.

Poprzez sporządzenie deklaracji właściwości użytkowych producent przejmie na siebie odpowiedzialność za zgodność wyrobu budowlanego z zadeklarowanymi właściwościami użytkowymi w odniesieniu do jego zasadniczych charakterystyk, objętych normą zharmonizowaną.